

KVALITETSDEKLARATION

Konjunkturbarometern

Hushåll

Ämnesområde

[Priser och konsumtion](#)

Statistikområde

[Hushållens inköpsplaner](#)

Produktkod

[PR0701](#)

Referenstid

2023 september

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2 Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	7
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig.....	7
3 Aktualitet och punktlighet.....	7
3.1 Framställningstid.....	7
3.2 Frekvens.....	7
3.3 Punktlighet.....	7
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	7
4.1 Tillgång till statistiken.....	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	8
4.3 Presentation.....	8
4.4 Dokumentation.....	8
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	8
5.1 Jämförbarhet över tid.....	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	8
5.3 Samanvändbarhet i övrigt.....	9
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	9
Allmänna uppgifter	9
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik.....	9
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	9
C Bevarande och gallring.....	9
D Uppgiftsskyldighet.....	9
E EU-reglering och internationell rapportering.....	9
F Historik.....	9
G Kontaktuppgifter.....	10

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Konjunkturbarometern hushåll är en tendensundersökning som syftar till att ge viktig information för konjunkturbevakningar, kortfristiga prognoser och ekonomisk forskning. Dessutom syftar statistiken till att upptäcka vändpunkter i en konjunkturcykel. Undersökningens data, som genereras inom ramen för EU-kommissionens harmoniserade program för företags- och hushållsundersökningar, används av Kommissionen för att följa den ekonomiska utvecklingen på medlemsstats-, EU- och euroområdesnivå.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Används som underlag för konjunkturprognoser och konjunkturbedömningar av Konjunkturinstitutet, Finansdepartementet, Riksbanken och EU-kommissionen. Övriga användare är bland andra forskare, banker, fondkommissionärer, branschorganisationer och massmedia.

Undersökningens data som genereras inom ramen för EU-kommissionens harmoniserade program för företags- och hushållsundersökningar är särskilt användbara för Kommissionen att övervaka den ekonomiska utvecklingen på medlemsstats-, EU- och euroområdesnivå. Hög frekvens, aktualitet och kontinuerlig harmonisering är bland de viktigaste egenskaperna.

1.2 Statistikens innehåll

Information om hushållens inköpsplaner och sparavsikter samt deras uppfattning om och förväntningar på faktorer som påverkar dessa beslut.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen består av den svenska allmänheten i åldern 18–84 år.¹ Målobjektet är hushåll, medan observationsobjektet är individ.

1.2.2 Variabler

Bakgrundsvariablerna består av ålder, kön, arbetsmarknadsstatus, bostättningsregion, hushållstyp, typ av bostad, hushållsinkomst och utbildning.

¹ Fram till och med april 2021 var målpopulationen den svenska allmänheten i åldern 16–84 år.

Målvariabler	Observationsvariabler
Hushållens syn på sin egen ekonomi nu	Hur är Ditt hushålls ekonomiska situation för närvarande jfr med för 12 mån sen? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Hushållens syn på sin egen ekonomi om 12 månader	Hur tror Du att Ditt hushålls ekonomiska situation är om 12 mån? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Svårigheten att uppskatta sin egen ekonomi	Ditt hushålls framtida ekonomiska situation är för närvarande: <i>Lätt att förutsäga/Ganska lätt att förutsäga/Ganska svår att förutsäga/Svår att förutsäga</i>
Hushållens syn på ekonomin i Sverige nu	Hur tycker Du att den ekonomiska situationen är i Sverige för närvarande jfr med för 12 mån sen? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Hushållens syn på ekonomin i Sverige om 12 månader	Hur tror Du att den ekonomiska situationen är i Sverige om 12 mån? <i>Mkt bättre/Något bättre/Ungefär lika/Något sämre/Mkt sämre/ Vet inte</i>
Uppfattad inflation bland hushållen nu	Hur tycker Du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) har utvecklats de senaste 12 månaderna? <i>Stigit mkt/Stigit ganska mkt/Stigit något/Varit oförändrade/ Sjunkit/Vet inte</i>
Uppfattad inflation bland hushållen nu	Hur många procent tycker Du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) har förändrats de senaste 12 månaderna? ___ %
Hushållens inflationsförväntningar på 12 månaders sikt	Jämfört med de senaste 12 mån, hur tror Du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) kommer att utvecklas de närmaste 12 mån? <i>Stiga snabbare/ Stiga i samma takt/ Stiga långsammare/I stort sett oförändrade/Sjunka/Vet inte</i>
Hushållens inflationsförväntningar på 12 månaders sikt	Hur många procent tror du att priserna i allmänhet (dvs de svenska konsumentpriserna) kommer att förändras de närmaste 12 månaderna? ___ %
Hushållens förväntningar på arbetslösheten 12 månader framåt	Hur tror Du att arbetslösheten kommer att utvecklas under de närmaste 12 mån? <i>Öka mkt/Öka ngt/Vara ung. som nu/Minska något/Minska mkt/Vet inte</i>
Hushållens inställning till om det är rätt tidpunkt att köpa kapitalvaror nu	Tycker Du att det i dagsläget är fördelaktigt för folk i allmänhet att göra stora inköp, som exempelvis möbler, tvättmaskiner, tv osv.? <i>Ja, rätt tidp./Varken eller/Fel tidp./Vet inte</i>
Hushållens planerade kapitalvaruinköp 12 månader framåt	Hur mycket pengar tror Du att Ditt hushåll kommer att använda till inköp av sådana kapitalvaror under de närmaste 12 mån jfr med de senaste 12 mån? <i>Mkt mer/Något mer/Ungefär lika/Något mindre/Mkt mindre/ Vet inte</i>
Hushållens inställning till sparande i nuläget	Mot bakgrund av det allmänna ekonomiska läget, hur tycker Du att det är att spara för närvarande? Som sparande räknas även minskning av eventuella lån. <i>Mkt fördelaktigt/Ganska fördelaktigt/Varken eller/Ganska ofördelaktigt/Mkt ofördelaktigt/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på det egna sparandet 12 månader framåt	Hur troligt är det att Ditt hushåll kommer att kunna spara något under de närmaste 12 mån? Som sparande räknas även minskning av ev. lån? <i>Mkt troligt/Ganska troligt/Inte särskilt troligt/Inte alls troligt/Vet inte</i>
Hushållens beskrivning av den ekonomiska situationen i nuläget	Vilket av följande påståenden beskriver bäst Ditt hushålls nuvarande ekonomiska situation? <i>Sparar mkt/Sparar något/Ung. jämnt upp/Skuldsätter, lånar i begr. utstr./Skuldsätter, lånar i stor utstr./Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på egna bilinköp inom 12 månader	Hur troligt är det att Ditt hushåll köper eller byter bil under de närmaste 12 mån? <i>Mkt troligt/Ganska troligt/Inte särskilt troligt/Inte alls troligt/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på egna bostadsinköp inom 12 månader	Kommer Ditt hushåll att bygga eller köpa ett hus eller en lägenhet inom de närmaste 12 mån? (avsett som permanentbostad, fritidshus eller för uthyrning) <i>Ja, absolut/Ja, troligen/Troligen inte/Absolut inte/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på om det kommer att renovera inom 12 månader	Hur troligt är det att Ditt hushåll kommer att använda någon större summa pengar för förbättringar av bostaden/ fritidshuset under de närmaste 12 mån? <i>Öka mkt/Öka ngt/Vara ung. som nu/Minska något/Minska mkt/Vet inte</i>
Hushållens syn på risken att bli arbetslös	Har risken för att Du själv ska bli arbetslös under de senaste 12 mån ...? <i>Ökat mkt/Ökat ngt/Ung. som nu/Minskat något/Minskat mkt/Vet inte</i>
Hushållens förväntningar på den rörliga bostadsräntan om: 1, 2 och 5 år	Idag är den rörliga räntan för bostadslån ... procent. Hur hög tror Du att den rörliga boräntan är om 1/2/5 år? ___ %
Hushållens förväntningar på den årliga procentuella förändringen av bostadspriserna, i allmänhet och på den egna bostaden	Jämfört med dagens prisnivåer, hur många procent tror du att bostadspriserna kommer att förändras de kommande 12 mån? ___ %

Hushållens förväntningar på den årliga procentuella förändringen av bostadspriserna, i allmänhet och på den egna bostaden

Hur många procent tror du att priset på din bostad kommer att förändras de kommande 12 mån? ___%

1.2.3 Statistiska mått

Nettotal (saldot mellan andelen hushåll som svarar positivt och andelen hushåll som svarar negativt på en fråga) och bruttotal (andelen hushåll som svarar positivt respektive negativt på en fråga). Resultaten för frågorna om uppfattad och förväntad inflation/deflation i procent samt förväntad bostadsränta och förväntad bostadsprisförändring i procent redovisas som medelvärden.

1.2.4 Redovisningsgrupper

- Kön (kvinna, man)
- Ålder (18-24, 25-34, 35-49, 50-64, 65-84)
- Bosättningsregion (storstadslän, skogslän, övriga län)

1.2.5 Referenstider

Svaren samlas in i normalfallet mellan 1-15:e i referensmånaden. Frågorna avser nuläget, de senaste 12 månaderna och de kommande 12 månaderna. Frågorna om ränteförväntningar är på 1, 2 och 5 års sikt.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Urvalet är slumpmässigt och dras månadsvis från konsumentdatabas PAR Konsument. Målpopulation är den svenska allmänheten i åldern 18 till 84 år. Målobjektet är hushåll, medan observationsobjektet är individ. Urvalet av hushåll är slumpmässigt och dras månadsvis från PAR Konsument. Denna konsumentdatabas innehåller cirka 6,9 miljoner individer fördelade på cirka 4,3 miljoner hushåll. Eventuella avvikelser mellan urvalen korrigeras genom att skapa en matris som baseras på köns-, ålders- och regionindelning i PAR Spar. Matrisen används sedan under datainsamlingen för att kontrollera att ålder, kön och region blir korrekt representerade. När en kvot är fylld avslutas datainsamlingen inom denna grupp. Undersökningen fortgår tills man har fått in 1 500 svar.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalet av hushåll är slumpmässigt och dras månadsvis från PAR Konsument. Denna konsumentdatabas innehåller cirka 6,9 miljoner individer fördelade på cirka 4,3 miljoner hushåll. Datainsamlingen styrs via en matris

som baseras på köns-, ålders- och regionsfördelningen i Sverige. Matrisen används under datainsamlingen för att kontrollera att ålder, kön och region blir korrekt representerade. När en kvot är fylld avslutas datainsamlingen inom denna grupp. Undersökningen fortgår tills man har fått in 1 500 svar.

Urvalsmetoden medför att det inte går att göra någon bortfallsanalys.

2.2.2 Ramtäckning

Urvalsramen är PAR Konsument. Denna konsumentdatabas innehåller cirka 6,9 miljoner individer fördelade på cirka 4,3 miljoner hushåll.

Konsumentdatabasen kan innehålla personer som inte ska vara med och sakna personer som borde vara med. Ramen består av alla individer med ett registrerat fast eller mobilt abonnemang och täcker således inte individer som inte har något registrerat telefonnummer.

Konsumentdatabasen täcker nästan 70 procent av Sveriges invånare. Den höga täckningsgraden bidrar till en hög tillförlitlighet. Konjunkturinstitutet anser inte att bristerna i urvalsramen snedvrider statistiken i någon nämnvärd omfattning.

2.2.3 Mätning

Origo Group genomför telefonintervjuerna på uppdrag av Konjunkturinstitutet. Datainsamlingsprocessen börjar med att individer kontaktas via ett pappersbrev med inloggningsuppgifter till en webbenkät. En del individer som inte svarar på webbenkäten får en sms-påminnelse och kan också bli uppringda. Parallellt med att insamlingsprocessen pågår för urvalet som har fått ett pappersbrev används ytterligare ett urval för att enbart samla in svar via telefonintervjuer. Detta görs för att ålder, kön och region ska bli korrekt representerade i förhållande till befolkningen. Telefonintervjuerna genomförs med hjälp av ett datoriserat intervjuprogram (CATI), vilket medger logiska kontroller av svaren och hanterar uppringningar.

Liksom vid alla typer av intervjuundersökningar finns en viss risk för "intervjuareffekt". Intervjuerna är dock väl utbildade, så Konjunkturinstitutet betraktar risken för att valet av undersökningsmetod skulle påverka tillförlitligheten som mycket liten.

2.2.4 Bortfall

För att få ihop de 1 500 intervjuerna kontaktas ca 6 000-6 500 personer. När en kvot är fylld avslutas datainsamlingen inom denna grupp. På så sätt förekommer inget objektbortfall.

Det partiella bortfallet varierar för olika frågor vilket skapar en systematisk osäkerhetskälla. Konsekvensen blir att frågor med högre partiellt bortfall har lägre tillförlitlighet.

2.2.5 Bearbetning

Dataregistrering: Registreringen görs i direkt anslutning till datainsamlingen. Felregistreringar av bakgrundsvariabler eller svar kan medföra snedvridningar av resultaten, till exempel underskattning eller överskattning av en variabel eller bakgrundsvariablerna ålder, kön och region inte blir korrekt representerade. Kodningsfel som riskerar att uppkomma ger upphov till fel i statistiken men torde endast bidra marginellt till det totala resultatet.

Granskning: Genomförs i samband med intervjun genom kontroll av logiska samband och rimlighet. Datorstödda kontroller för detta finns inbyggda i intervjuprogrammet CATI.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Ingen preliminär statistik tas fram.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Publicering sker cirka 10 arbetsdagar efter avslutad insamling.

3.2 Frekvens

Konjunkturbarometern hushåll genomförs som en månatlig undersökning och statistiken redovisas för månad.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen. Publiceringsdatum kan ändras men meddelas i så fall i god tid på Konjunkturinstitutets webbplats. Datum för planerade publiceringar hittas i publiceringskalendern för Sveriges officiella statistik på SCB:s webbplats² samt i kalendariet på Konjunkturinstitutets webbplats³.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Redovisning avser månad och omfattar publicering på Konjunkturinstitutets webbplats av

- alla resultat i statistikdatabasen
- en rapport med text, tabeller och diagram

² <https://www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern/>.

³ <https://www.konj.se/om-ki/kalendarium.html>.

- pressmeddelande

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Vissa specialbearbetningar på uppdragsbasis genomförs.

4.3 Presentation

Översiktliga diagram, tabeller och förklarande text. Statistikdatabas på Konjunkturinstitutets webbplats⁴.

4.4 Dokumentation

Metodbok på Konjunkturinstitutets webbplats samt noter i statistikdatabasen.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Jämförbarhet bakåt till oktober 1995. Möjligt att länka till tidigare data från 1993. Kvartalsvisa resultat för frågor om Sveriges ekonomi, egen ekonomi och arbetslösheten finns från 1973–1976. Resultaten från 1993 till 2001 är Konjunkturinstitutet bearbetning av äldre resultat för att öka jämförbarheten med de senare resultaten. Under perioden oktober 2009 till december 2009 har GfK Sverige och CMA Research genomfört parallella undersökningar. De parallella mätningarna har flera syften. För det första får vi en metodologisk jämförbarhet bakåt i tre månader. För det andra får vi möjlighet att observera och analysera eventuella skillnader i resultaten mellan de två leverantörerna.

Konjunkturinstitutet har från och med november 2020 bytt insamlingsmetod i Konjunkturbarometern hushåll till kombinerad insamling. Med kombinerad insamling lämnar en del av individerna in svar via en webbenkät och en del av dem svarar liksom tidigare genom telefonintervjuer. Efter att ha gjort parallella undersökningar under perioden oktober 2019 till januari 2020 med både kombinerad insamling och med den strikta telefonintervjun konstaterades att svaren som samlats in skiljer sig åt mellan metoderna. För att i så hög grad som möjligt undvika tidsseriebrott efter övergången till kombinerad insamling har tidsserierna för perioden före november 2020 justerats så att de blir jämförbara med de nya insamlade värdena från och med november 2020.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Redovisningsgrupperna består av kön, ålder och bosättningsregion. Jämförbarheten mellan de olika grupperna i populationen är mycket god inom Konjunkturbarometern hushåll.

⁴ <http://statistik.konj.se/PXWeb/pxweb/sv/KonjBar>.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Eftersom de flesta frågorna följer Ecfins rekommendationer är samanvändbarheten med motsvarande undersökningar i EU god.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Inga kända brister.

Allmänna uppgifter

A Klassificering av Sveriges officiella statistik

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen (1998:204).

C Bevarande och gallring

Inga blanketter används. Aidentifierade individdata tom 1992 är överförda från magnetband till server och ligger långtidsarkiverade hos SCB. Senare aidentifierade register är lagrade på Konjunkturinstitutets servrar.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte reglerad av EU. Konjunkturbarometern ingår i EC DG EcFin:s program för harmonisering av denna typ av undersökningar "The Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys".

F Historik

Konjunkturbarometern hushåll startade 1973 och genomfördes från början av SCB. 2002 tog GfK Sverige AB över arbetet med att samla in svar till undersökningen. Nettotalen från 1993 till 2001 justerades av

Konjunkturinstitutet för att öka jämförbarheten med resultaten från 2002 och framåt.⁵

Sedan oktober 2009 genomförs undersökningen av Origo Group.⁶ Oktober-december 2009 genomförde Origo och GfK parallella undersökningar i och med bytet av leverantör för undersökningen. Det fanns inga skillnader i resultaten som medförde att åtgärder behövde tas.

I oktober 2019 till januari 2020 genomförde Konjunkturinstitutet tillsammans med Origo Group fyra parallella undersökningar med kombinerad insamling. Kombinerad insamling innebar i detta fall att en del individer lämnade in sina svar via en webbenkät och en del individer via telefonintervju. I den ordinarie undersökningen användes, liksom tidigare, endast telefonintervjuer. De parallella undersökningarna genomfördes med syftet att undersöka möjligheten att gå över till kombinerad insamling då det hade blivit både svårare och kostsammare att få individer att svara på undersökningen via telefonintervjuer. Resultaten mellan de parallella undersökningarna skilde sig så pass mycket att det var nödvändigt att justera tidigare resultat för att öka jämförbarheten över tid och undvika tidsseriebrott. Konjunkturinstitutet beslutade att justera både bruttotal och därefter beräkna nya säsongsrensade netttotal och indikatorer. För att kunna göra detta behövdes först bruttotal justeras för att motsvara de netttotal som tidigare hade justerats mellan 1996 och 2001.⁷ Detta eftersom endast netttotal hade justerats vid den tidigare justeringen. Efter detta kunde bruttotal justeras och nya säsongsrensade netttotal och indikatorer räknas fram. I november 2020 gick Origo Group över till att använda kombinerad insamling för att samla in svar till hushållsundersökningen.

G Kontaktuppgifter

<i>Statistikansvarig myndighet</i>	Konjunkturinstitutet
<i>Kontaktinformation</i>	Konjunkturbarometern
<i>E-post</i>	info.barometer@konj.se
<i>Telefon</i>	08-4535900

⁵ Undantaget frågorna om uppfattad och förväntad inflation i procent.

⁶ Vid den tiden hette bolaget CMA Research. Origo Group bildades i augusti 2017 och har sin bakgrund i bolagen CMA Research, Markör Marknad & Kommunikation, Scandinfo Marketing Research, MIND Research och Investigo.

⁷ Anledningen till att bruttotal inte justerades från 1993 är för att Konjunkturinstitutet inte har tillgång till bruttotal för perioden 1993–1996.